TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Đề nghị sửa đổi Luật Hải quan

11:07 06/03/2026

Bộ Tài chính đang dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Hải quan.

Ảnh minh họa

Bộ Tài chính cho biết, phạm vi đề xuất sửa đổi, bổ sung Luật Hải quan tập trung sửa đổi một số điều về tên gọi, chức danh; thủ tục hải quan; đưa hàng về bảo quản; khu kho; quản lý rủi ro; kiểm tra sau thông quan; kiểm soát hải quan; tạm dừng đối với hàng hóa xâm phạm sở hữu trí tuệ; hàng hóa gia công, sản xuất xuất khẩu;... Đồng thời, bổ sung một số điều về hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu giao dịch qua nền tảng thương mại điện tử; kiểm định hải quan; các biện pháp kiểm soát hải quan; tỷ giá;... Cụ thể:

Những nội dung bổ sung mới so với Luật Hải quan năm 2014

Tại dự thảo, Bộ Tài chính đề xuất bổ sung Điều 16a quy định về kiểm tra, giám sát hải quan đối với hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu qua nền tảng thương mại điện tử để đảm bảo đầy đủ cơ sở pháp lý, thuận lợi cho quá trình triển khai thực hiện quản lý hải quan đối với hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu qua nền tảng thương mại điện tử.

Bổ sung khái niệm về kiểm định tại khoản 27 Điều 4 và bổ sung Điều 16b về công tác kiểm định hải quan trong hoạt động nghiệp vụ hải quan để pháp lý hóa và hướng dẫn công tác kiểm định hải quan chính quy, minh bạch.

Bổ sung khái niệm tại khoản 29 Điều 4 về sản xuất xuất khẩu là hoạt động gia công, sản xuất, lắp ráp, chế xuất từ nguyên liệu, vật tư, linh kiện có nguồn gốc trong nước hoặc nước ngoài để tạo ra hàng hóa nhằm mục đích xuất khẩu do có chính sách thuế và bản chất hoạt động tương đồng.

Bổ sung khái niệm tại khoản 28 Điều 4 và Điều 17a về quản lý tuân thủ trong quản lý hải quan. Việc bổ sung vào Luật Hải quan quy định về quản lý tuân thủ để đảm bảo cơ sở pháp lý đầy đủ, chặt chẽ cho hoạt động này nhằm khuyến khích doanh nghiệp tự nguyện tuân thủ pháp luật hải quan, có lợi thế khi tham gia chuỗi cung ứng toàn cầu, nâng cao vị thế của doanh nghiệp.

Bổ sung cụm từ "kiểm soát hải quan" vào khoản 1 Điều 7 - Địa bàn hoạt động hải quan, theo đó: trụ sở doanh nghiệp cũng là địa bàn hoạt động hải quan khi cơ quan hải quan thực hiện kiểm soát hải quan để đảm bảo quản lý hải quan.

Bổ sung khoản 4 Điều 18, theo đó, quy định người khai hải quan đối với hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu, quá cảnh phải đảm bảo tiêu chuẩn theo quy định của Chính phủ, trừ trường hợp khác do Bộ Tài chính quy định.

Bổ sung quy định hàng hóa trung chuyển là hàng hóa vận chuyển chịu sự giám sát hải quan tại khoản 1 Điều 64.

Bổ sung Điều 86a về tỷ giá để đảm bảo căn cứ pháp lý để thực hiện tính thuế đối với hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu.

Nội dung sửa đổi, bổ sung so với Luật Hải quan năm 2014

Bên cạnh đó, tại dự thảo, Bộ Tài chính cũng đề xuất nhiều nội dung sửa đổi, bổ sung so với Luật Hải quan năm 2014.

Nhóm vấn đề sửa đổi, bổ sung bảo đảm yêu cầu cải cách thủ tục hành chính, hải quan số:

Để đơn giản hóa thủ tục hành chính thực hiện Nghị quyết số 66-NQ/TW, Nghị quyết số 68-NQ/TW ngày 04/5/2025 của Bộ Chính trị về phát triển kinh tế tư nhân với mục tiêu: (1) Thực hiện cắt giảm ít nhất 30% thời gian xử lý thủ tục hành chính, ít nhất 30% chi phí tuân thủ pháp luật, ít nhất 30% điều kiện kinh doanh và tiếp tục cắt giảm mạnh trong những năm tiếp theo; (2) Tạo mọi thuận lợi trong giải quyết thủ tục hành chính. Ngoài ra, để thực hiện hải quan số để

thực hiện Nghị quyết 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia xác định tầm nhìn đến năm 2045 với mục tiêu đẩy mạnh chuyển đổi số, ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo trong hoạt động của cơ quan hải quan, giải quyết thủ tục hành chính, cung cấp dịch vụ công không phụ thuộc địa giới hành chính; nâng cao chất lượng dịch vụ công trực tuyến, dịch vụ số cho người dân và doanh nghiệp và Chiến lược phát triển hải quan đến năm 2030 được phê duyệt tại Quyết định số 628/QĐ-TTg ngày 22/5/2022.

Dự kiến nhóm vấn đề này gồm 05 nội dung (sửa đổi, bổ sung 09 điều và thêm mới 01 điều) theo hướng chứng từ thuộc hồ sơ hải quan được chuyển sang dạng thông điệp dữ liệu; đơn giản hóa loại hình gia công, sản xuất xuất khẩu; bổ sung quy định về quản lý tuân thủ trong quản lý hải quan; sửa đổi một số quy định liên quan đến nghĩa vụ của doanh nghiệp kinh doanh kho, bãi; nhân viên đại lý làm thủ tục hải quan.

Nhóm vấn đề sửa để phù hợp với chức danh, tên gọi theo tổ chức bộ máy mới sau sắp xếp, phân cấp, phân quyền:

Nhóm vấn đề này sửa đổi, bổ sung để thực hiện Nghị quyết số 190/2025/QH15 ngày 19/2/2025 của Quốc hội quy định xử lý các vấn đề liên quan đến sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước; Nghị quyết 66-NQ/TW ngày 30/4/2025 của Bộ Chính trị về đổi mới công tác xây dựng và thi hành pháp luật đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới với tinh thần thực hiện tinh gọn tổ chức bộ máy gắn với phân cấp, phân quyền tối đa.

Theo đó, nhóm vấn đề này dự kiến gồm 03 nội dung (sửa đổi, bổ sung 18 điều để phù hợp với chức danh, tên gọi, chức năng, nhiệm vụ theo mô hình tổ chức bộ máy mới sau sắp xếp và 03 điều dự kiến giao Chính phủ, Bộ Tài chính quy định phân cấp) cụ thể, sửa đổi việc phân cấp, phân quyền trong hoạt động quản lý đối với đại lý làm thủ tục hải quan và phân cấp, phân quyền trong hoạt động quản lý với kho ngoại quan, địa điểm thu gom hàng lẻ cho hải quan địa phương; sửa đổi toàn bộ các chức danh, tên gọi tại các điều, khoản trong Luật cho phù hợp với tên gọi, chức danh sau khi sắp xếp tổ chức bộ máy; bỏ nhiệm vụ "thanh tra" trong nội dung quản lý nhà nước về hải quan.

Ngoài ra, Bộ tài chính đề xuất sửa đổi, bổ sung khái niệm kho ngoại quan tại khoản 10 Điều 4 theo hướng là khu vực kho, bãi lưu giữ hàng hóa chờ xuất khẩu, nhập khẩu (hiện hành là hàng gửi kho ngoại quan để chờ xuất khẩu); sửa đổi, bổ sung Điều 58 theo hướng trường hợp không xác định được chủ phương tiện vận tải, người điều khiển phương tiện vận tải hoặc người được chủ phương tiện vận tải ủy quyền, doanh nghiệp kinh doanh kho bãi cảng chịu trách nhiệm

thực hiện việc tiêu hủy các hàng hóa gây ô nhiễm môi trường. Bộ trưởng Bộ Tài chính hướng dẫn xử lý hàng hóa tồn đọng trong địa bàn hoạt động hải quan

Dự thảo đang được lấy ý kiến góp ý trên Cổng Thông tin điện tử của Bộ Tài chính.

PV